

názov projektu :

Monitoring životného štýlu stredoškolskej mládeže v SR

*Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Spišskej Novej Vsi
oddelenie zdravotnej výchovy a informatiky*

vedúca projektu: MUDr. Elena Gajdošová, riaditeľ RÚVZ

autori projektu: Ing. Jozef Rešovský, MUDr. Peter Mišenda, Terézia Mederiová, DAHE

názov príspevku :

Zvládanie stresu u stredoškolskej mládeže v Slovenskej republike

spracovala :

Terézia Mederiová, DAHE

S T R E S

- *patrí medzi hlavné rizikové faktory ohrozujúce zdravie človeka*
- *úžko súvisí so spôsobom života*
- *nie je nevyhnutne zlý, ak je primeraný a vieme ho zvládnuť, vtedy nám môže poslúžiť na dosiahnutie vytúženého cieľa*
- *Odborníci zaoberajúci sa problematikou stresu tvrdia, že bez stresu je človek mŕtvym*
- *ak je stres neprimerane veľký, trvá dlho a nevieme ho zvládať, tak spolu s inými záťažami na organizmus :
fajčenie, nadmerné užívanie alkoholu, nedostatok pohybu, nesprávna výživa ....
nám môže spôsobiť zdravotné ťažkosti, ba až smrť*

Z týchto a podobných dôvodov

sme sa rozhodli zistiť, akú psychickú záťaž v podobe stresu, má stredoškolské mládež na Slovensku

Údaje :

sme čerpali z databázy dotazníkovej akcie celoslovenského prieskumu

k projektu : Monitoring živ.štýlu stredoškolskej mládeže v SR, oblasť STRES

Prieskum :

realizovaný v školskom roku 2004 / 2005 a zúčastnilo sa 10 450 respondentov

Pri zbere a zakladaní dát :

sme spolupracovali s odbornými pracovníkmi RÚVZ v SR

Po ošetrení zozbieraných dát bolo do spracovania zaradených :

10 283 respondentov - 5301 chlapcov a 4982 dievčat

zo všetkých okresov v SR,

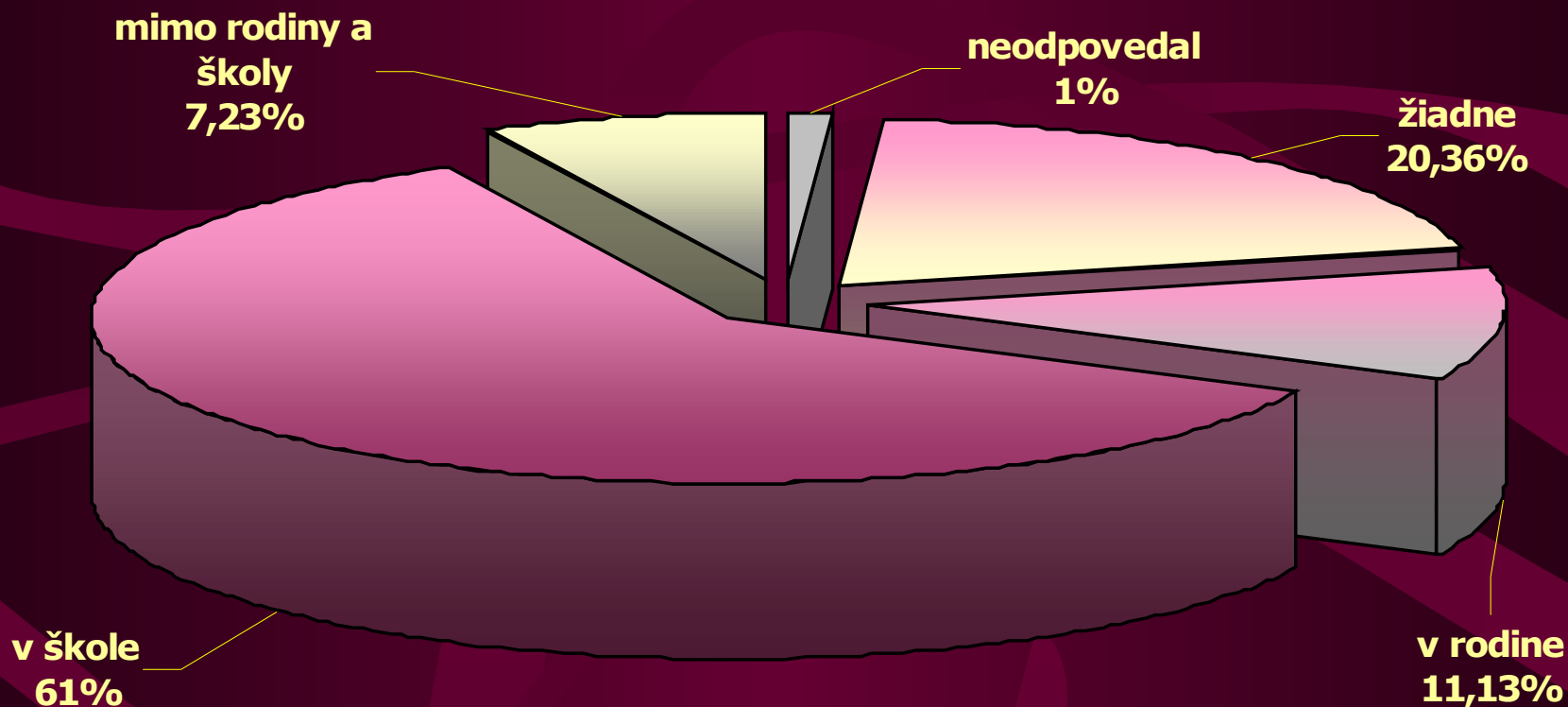
všetkých ročníkov a typov stredných škôl

- gymnázií

- stredných odborných škôl

- stredných odborných učilíšť

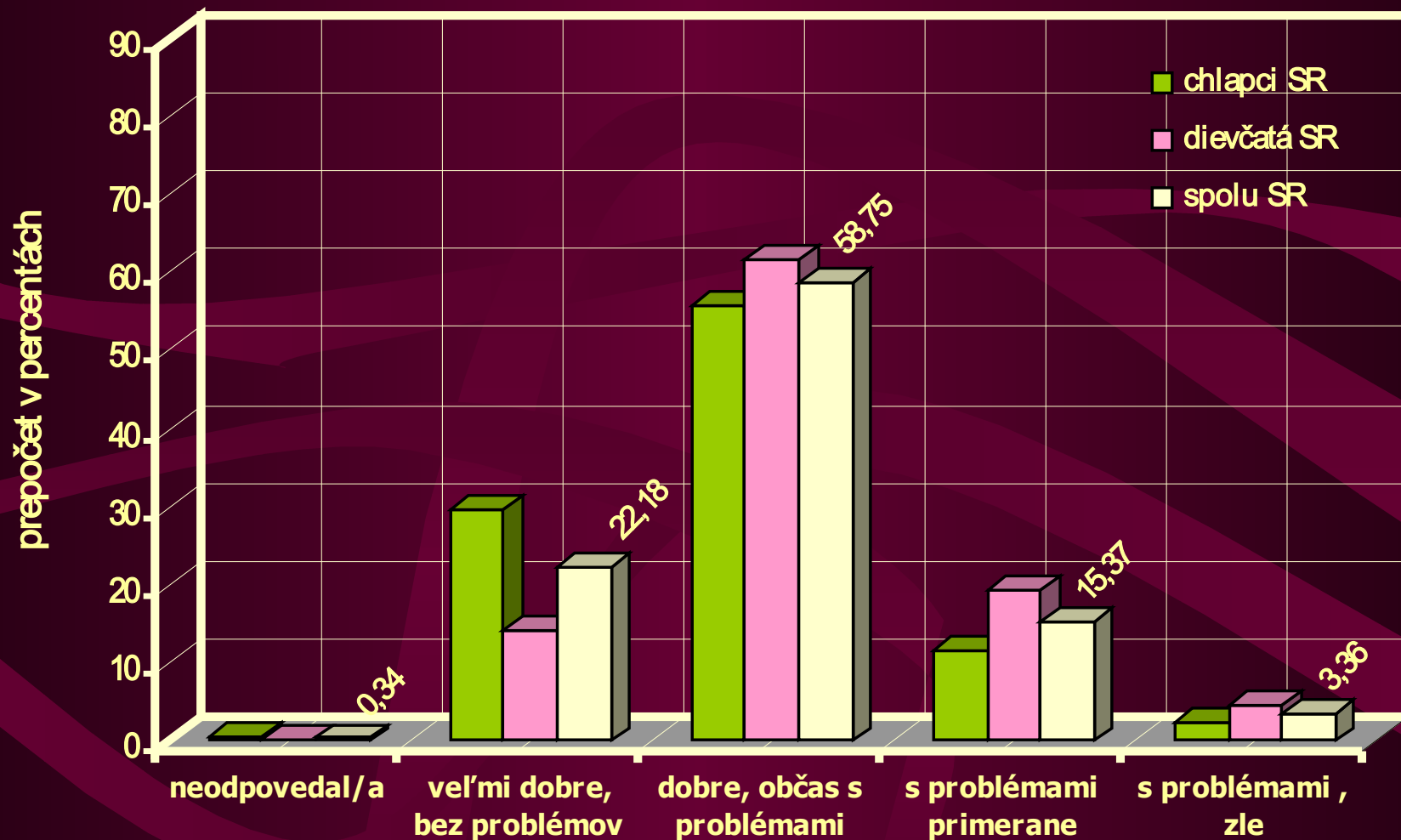
Prostredie v ktorom najčastejšie prežívajú stres študenti stredných škôl v SR školský rok 2004/2005

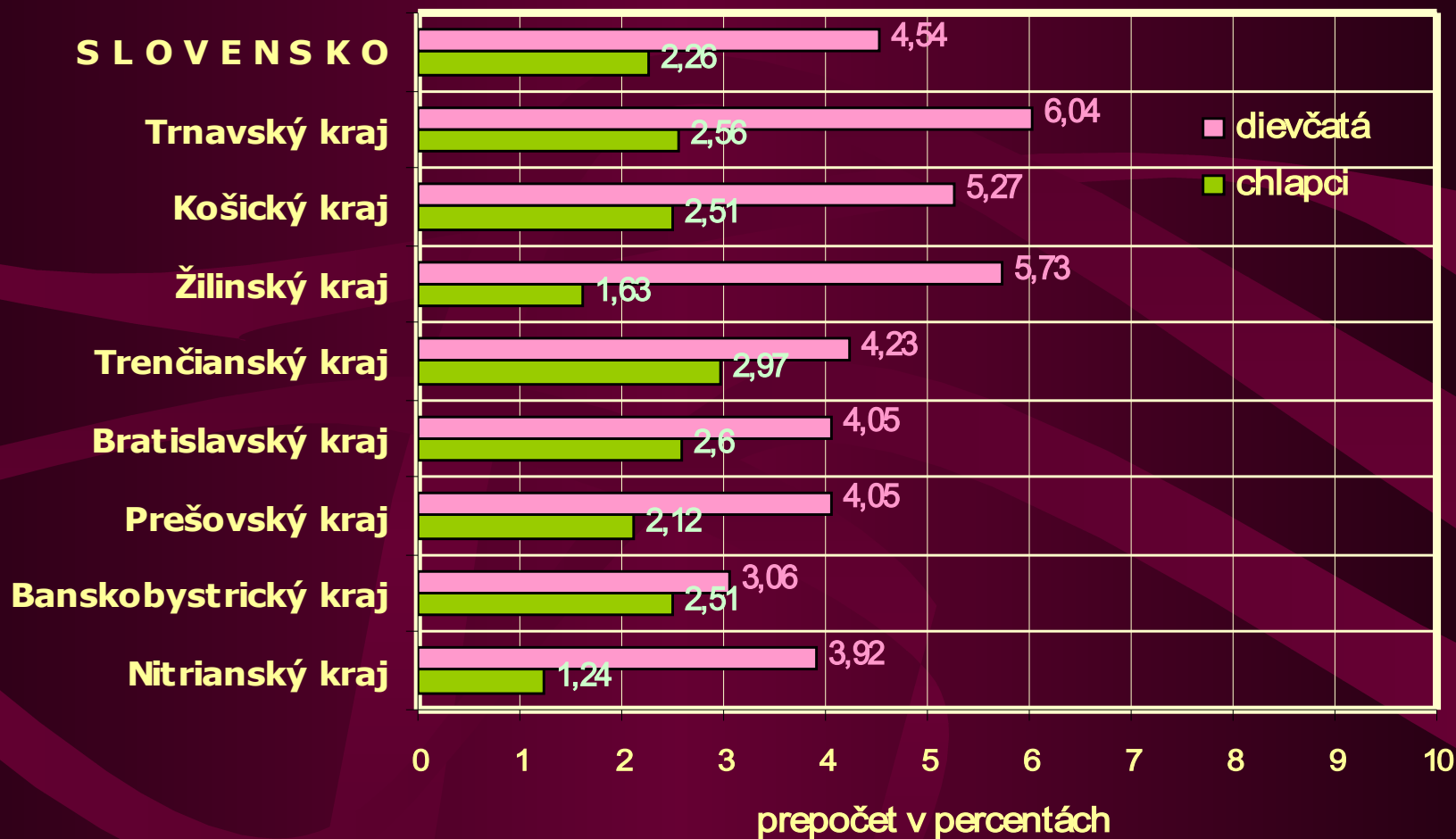
Spôsob zvládania stresu

študenti stredných škôl v SR

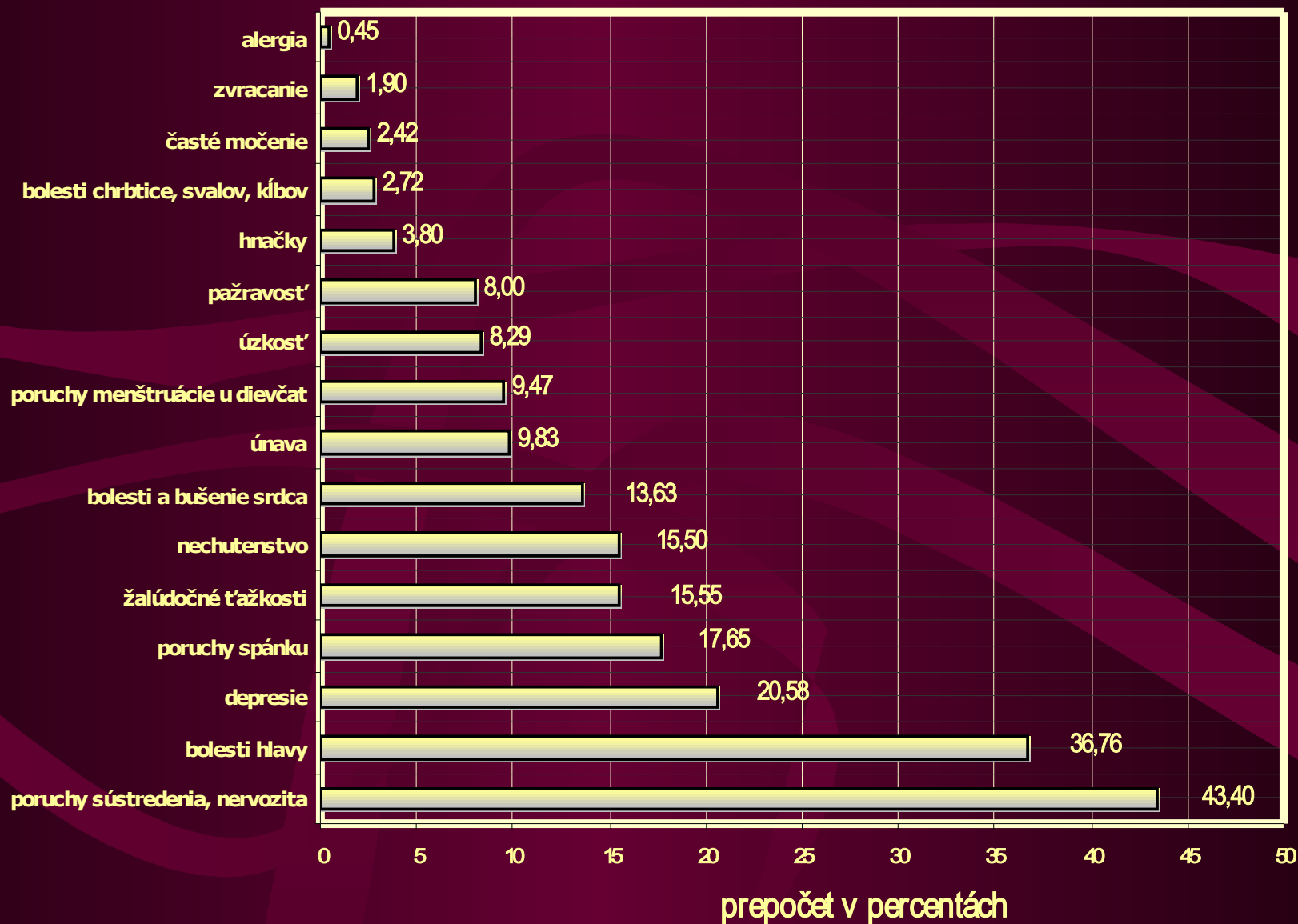
školský rok 2004/2005

Zvládanie stresu u stredoškolskej mládeže v SR zle s problémami rozdelenie podľa krajov a pohlavia

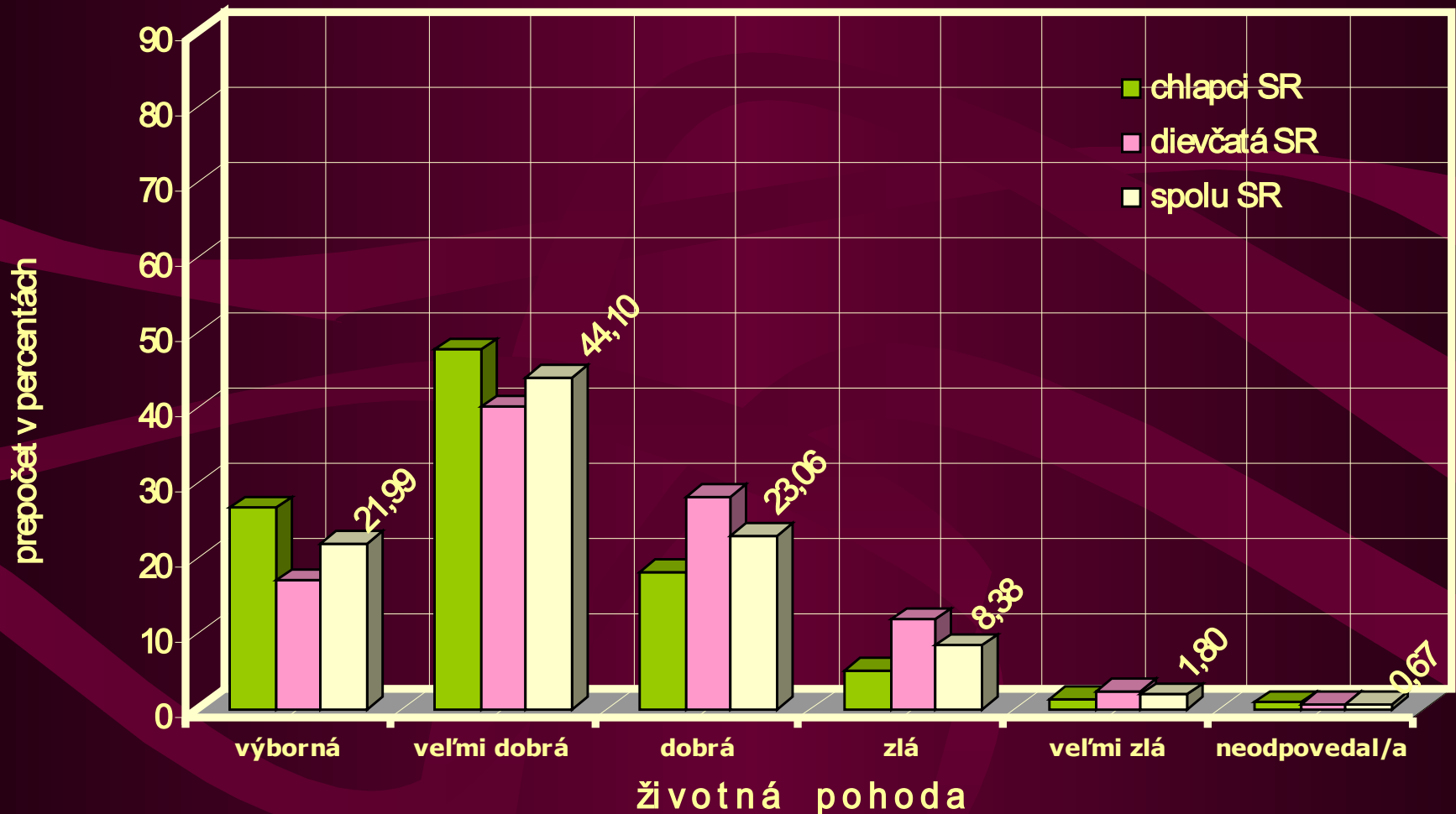
Zdravotné ťažkosti udávané pri strese u stredoškolskej mládeže v SR (dgn=otázka)

Vyhodnotenie životnej pohody

u stredoškolskej mládeže v SR

Test WHO (nálada, uvoľnenosť, energia, odpočinutosť, zážitky)

Na základe týchto zistení sme si položili

dve základné otázky:

- 1. Čo negatívne vplýva na životnú pohodu u študentov stredných škôl na Slovensku ?*
- 2. Prečo v skupine výbornej a veľmi dobrej životnej pohody je výrazne viac chlapcov ako dievčat ?*

Čo negatívne vplyva na životnú pohodu u stredoškolákov na Slovensku ?

- *testovali sme respondentov, ktorí majú zlú a veľmi zlú životnú pohodu oproti študentom, ktorí ju majú výbornú*
- *do testu k životnej pohode sme priradili také faktory, ktoré súvisia so životnou pohodou, zdravím a spôsobom života*
pre vyhodnotenie sme použili χ^2 (chi kvadrát) a prepočet relatívneho rizika

zistili sme, že je štatisticky významne vyšší podiel študentov majúcich zlé životnú pohodu : náladu, uvoľnenosť, energiu, odpočinitosť a zážitky

ktorí :

v škole :

majú veľkú študijnú záťaž
sú šikanovaní spolužiakmi aj učiteľom

relaxácia vo voľnom čase :

spia menej ako 8 hodín denne

podmienky pre svoje záľuby im nevyhovujú

skoro vždy sa nudia

takmer vôbec nepomáhajú pri domácich prácach

nemajú takmer žiadnu pohybovú aktivitu

pobyt na čerstvom vzduchu majú menší ako
hod.denne

takmer vôbec nepočúvajú hudbu

sledujú prevažne akčné a erotické TV programy

*zistili sme,
že je štatisticky významne vyšší podiel študentov majúcich
zlú životnú pohodu : náladu, uvoľnenosť, energiu, odpočinitosť a
zážitky ktorí:*

stravovanie :

*takmer vôbec neraňajkujú
tekutiny piju menej ako 1 liter denne
takmer vôbec nekonzumujú :*

mlieko a ml.výrobky

jedlá z hydiny

jedlá rýb a strukovín

ovocie a zeleninu

ale

*takmer denne konzumujú presolené
a pikantné jedlá*

že je štatisticky významne vyšší podiel študentov majúcich
zlú životnú pohodu : **náladu, uvoľnenosť, energiu, odpočinitosť a**

zážitky ktorí :

závislosti :

pravidelne fajčia

takmer denne pijú kávu a pivo

**takmer denne užívajú lieky na povzbudenie a
upokojenie**

užili už drogy, alebo pravidelne užívajú drogy

riešenie problémov a vzťahy :

chýba im dôveryhodná osoba

mávajú samovražedné sklony

pokúsili sa už o samovraždu

**mali už pohlavný styk a teraz žijú pohlavným
životom**

Prečo v skupine veľmi dobrej životnej pohody je výrazne viac chlapcov ako dievčat ?

odpoveď na otázku je po frekvenčnej analýze takáto :

Životné faktory, ktoré najviac vplyvajú na dobrú životnú pohodu u oboch pohlaví, v SR praktizuje viac chlapcov a menej dievčat.

V tomto prípade ide hlavne :

- o lepšiu a častejšiu pohybovú aktivitu u chlapcov*
- častejší a dlhší pobyt na čerstvom vzduchu počas celého roka*
- viac chlapcov si dožičí viac hodín spánku*
- menej chlapcov sa nudí*
- pre realizáciu svojich záľub, viac chlapcov využíva existujúce pre nich vyhovujúce podmienky,*
a l e výrazne viac dievčat všetky vyššie uvedené činnosti
z a n e d b á v a .

Z á v e r

Na záver môžeme konštatovať, že táto analýza nie je konečnou a nehovorí o všetkých súvislostiach vplyvujúcich na životnú pohodu študujúcej mládeže, ale toto hodnotenie navodzuje smer d'alšieho štatistického spracovania.